

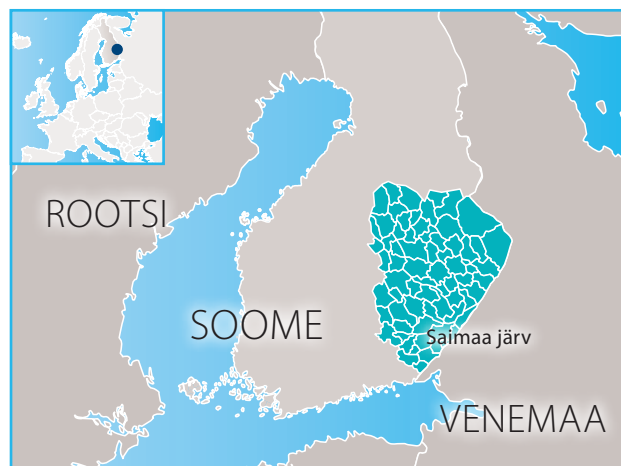
Hüljeste jaoks ohutute lõkspüüniste väljatöötamine

Ida-Soome FLAG

Saimaa järv, Soome

Projekti ülevaade

Saimaa järve mageveega kohastunud viiherhüljes on Soome ainus paikkondlik hülge liik ja enimohustatud hülge liik maailmas. Üks suuremaid ohte viiherhülgele on uppumine kalavõrku kininijäämise tagajärjel. Kuid sellega kaasneb ka tõsine kahju kaluritele, sest hülged lõhuvad võrkusid ja söövad ära suure osa saagist. Koostöös looduskaitsete ja teadlastega töötasid kalurid välja lõkspüünised, mis kaitsevad nende saaki ilma samal ajal küttivaid hülgeid ohustamata.

Looduskaitsemeetmed Saimaa viiherhülge kaitsmiseks, kaasa arvatud lõkspüüniste keelustamine, mõjutavad olulisel määral kalapüügingimusi selles piirkonnas ja seetõttu ka Saimaa järvel kalapüügiga elatist teeniva 30 leibkonna sissetulekut. Piirkonna kalurid tegid Ida-Soome FLAGile ühisettepaneku töötada välja ja katsetada hüljeste jaoks ohutut ujukitega lõkspüünist, mille juures võeti aluseks Läänemere piirkonnast saadud kogemusi, kuid mis kohandati kasutamiseks siseveekogudes.

FLAGi kanda oli seejuures põhimõtteliselt teostaja roll. FLAG viis kokku kalurid, looduskaitsejad ja teadlased ning hankis Euroopa Kalandusfondi 3. telje kaudu rahalised vahendid, et töötada välja ja katsetada lõkspüünist, mille ava ees on varvad, millest saavad ujuda läbi püügikalad nagu ahven, koha ja räabis (väiksemad kalaliigid kui Läänemeres püütav lõhe ja valge kala liigid), aga millest Saimaa viiherhüljes läbi ujuda ei saa. Saimaa viiherhüljes on väiksem kui Läänemere hallhüljes. Projekti korraldamiseks palgati koordinaator ja kuus töönduspüügiga tegelevat kalurit katsetas lõkspüüniseid kaks aastat.

Fotograaf: hr Juha Taskinen

Olulisemad järeldused

- › **FARNETi teemade tähtsus:** innovatsioon, keskkond, kultuur ja ühiskond.
- › **Tulemused:** katsed jätkuvad, aga tulemused on juba praegu niivõrd julgustandvad, et eeldatavasti muudetakse riiklikke püügieeskirju, et lubada taas lõkspüüniste kasutamine Saimaa järvel. See peaks vähendama võrgupüüki ja ohtu, mida see hüljestele kujutab, kindlustades samal ajal kaluritele saagi ja sissetuleku. Samuti otsustati koostada nendest tulemustest lähtudes 5 miljoni eurone LIFEi projekt Saimaa viigerhülge kaitsestatuse parandamiseks, mille võitis Soome metsa- ja pargiamet. Projekti juurde kuulub ka suurema püügivõtete valiku arendamine ja piirkonnas püütavate kalaliikide mitmekesisuse suurendamine.
- › **Ülekantavus: hülge** kaitsestatust on paljudes Läänemere piirkonna püügikohtades levinud probleem. Seetõttu on käesoleval projektil väga hea ülekantavus nendele piirkondadele, kus on ikka veel probleeme looduskaitse- nõuete ja kohaliku kalanduse majandusliku elujõulisuse kokkusobitamisega. See võib tähendada lihtsalt tehnoloogia enda kohandamist või, nagu antud juhul, et kalurid peavad kohandama tehnoloogiat kasutamiseks muudes kontekstides.
- › **Viimane märkus:** projekt näitab, kuidas kalurid saavad aidata kaasa enda jaoks paremate äritingimuste loomisele ja panustada samal ajal ka selliste kaitstud liikide kaitsmisele, mis tavalistes tingimustes nende tegevust ohustavad. Selle eesmärgi saavutamiseks osalesid nad innovatsiooniahelas algusest lõpuni.

Kogumaksumus ja Euroopa Kalandusfondi toetus

Projekti kogumaksumus: 239 000 eurot

Euroopa Kalandusfondi 3. telg: 102 770 eurot (43%)

Riiklik kaasrahastamine: 136 230 eurot (57%)

4. telg: teostus

Projekti andmed

Nimetus: „Hüljeste jaoks ohutute lõkspüüniste väljatöötamine Saimaa järve piirkonnas”

Kestus: 2011 – praeguseni

Juhtumiuuringu kuupäev: aprill 2013

Projekti elluviija

Ida-Soome FLAG

Pekka Sahama

E-post: pekka.sahama@kerimaki.fi

Tel +358 50 550 2100

[Video lõkspüünise kasutamisest](#)

[Ida-Soome FLAGi teabeleht](#)

Toimetaja: Euroopa Komisjon, Merendus- ja kalandusajade peadirektoraat, peadirektor.

Vastutuse välistamine: ehkki Merendus- ja kalandusajade peadirektoraat vastutab väljaande avaldamise eest üldiselt, ei vastuta ta selle sisu eest ega taga andmete õigsust.